

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézet
1118 Budapest, Ménesi út 11-13.
Telefon: 279-2775
Telefax: 385-3876

**Az értelmezés hatalma III.
A kora újkori kéziratos nyilvánosság működésének módszertani kihívásai és tanulságai**

– felkérés előadásra tudományos tanácskozásunkon –

Budapest, 2016. december 22

Módszertani konferenciasorozatunk következő, 2017-es harmadik alkalma a koraújkori írásbeliség, olvasáskultúra és irodalmi szövegprodukción az azon történeti sajátosságához nyúl vissza, amely egyszersmind mediális és médiatörténeti jelenség. E sajátosság pedig nem más, mint a *kéziratosság* találkozása a nyomtatott írásbeliséggel. A hagyományos irodalomtörténet egyes kitüntetett jelentőségű kéziratokra és a velük szemben lassan túlsúlyra jutó nyomtatványokra építette kanonizáló eljárásait, fejlődéstörténeti elbeszéléseit. Kevesebb figyelem jutott a két kulturális és mediális modell tartós együttélésére, az ebből adódó tanulságok levonására. Tanácskozásunk fő hangsúlya ezért a kora újkori magyar, latin és egyéb nyelvű kéziratok sajátos létmódjának (vö. *manuscript condition*) tanulmányozására esik; célunk továbbá annak felmérése, milyen szöveghasználati és módszertani következményekkel jár az irodalomtörténeti elbeszélés megalkotására nézve, ha a két médium együttes és egyenrangú jelenlétével a korszak *egészére* nézve számolunk.

Megvitatandó kérdéseinket három szorosan összefüggő perspektíva alapján vázoljuk, és előadóinktól azt reméljük, hogy ezekre reflektálva alakítsák mondanivalójukat, a következő tematikus javaslatok mentén: **(1) kéziratosság és textológia** (eredeti és másolat, tisztázatok és

végső redakciók; fordítás és médiumváltás: kéziratból nyomtatvány és nyomtatványból kézirat, idegen nyelvű nyomtatványból magyar kézirat, hibrid médiumok; kéziratossági nyilvánosság vs. nyomtatott nyilvánosság, stb.); **(2) kéziratosság és hermeneutika: a szöveghasználat tanulságai** (szöveg, szerző, befogadó vs. szöveg, másoló, posszessor; posszessor és interpretátor, publikáció és auktoritás, kéziratossági kommentár a nyomtatott szövegtelenen; olvasás, írás és kézirat: a reflektált olvasat kézírásos nyomai mint könyv- és olvasástörténeti források; nyomtatott és kéziratossági, illetve privát és publikus: a szöveghasználat kódjai és praxisai, stb.); **(3) kéziratosság és irodalomtörténet-írás** (olvasás és olvasatok, az irodalmi [m]érték módszertani elvei; a kéziratossági publikáció fogalma és módszertani következményei; a kánon mint paradox: nyomtatott edíciók tekintélye versus kéziratossági másolatok tekintélye – kanonizált kéziratok, stb.)

A tudományos tanácskozás tervezett időpontja **2017. március 29.**, helyszíne az MTA BTK Irodalomtudományi Intézete.

Tisztelettel arra kérjük, hogy tegyen eleget személyesen Önnek szóló felkérésünknek, és tartson előadást tanácskozásunkon. Részvételi szándékáról legyen szíves legkésőbb **2017. január 25-ig** tájékoztatni akképpen, hogy (kb. 25 perces) felolvasásának munkacímét és részletes rezüméjét elküldi a szervezőknek a következő e-mail címre: toth.zsombor@btk.mta.hu. Amennyiben esetleg nem tudna eleget tenni felkérésünknek, kérjük, eddig az időpontig ez esetben is tájékoztasson a döntéséről.

Visszajelzését várva, tisztelettel és baráti üdvözléssel:

Kecskeméti Gábor intézetigazgató
Bene Sándor tudományos főmunkatárs
Tóth Zsombor tudományos főmunkatárs, külügyi titkár